

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการค้างชำระหนี้และแนวทางการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และแนวทางแก้ไขปัญหาลูกหนี้ของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรภายใต้โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปีการผลิต 2542/2543 และปี การผลิต 2543/2544 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะจง จำนวน 3 ชุด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 รวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์การเกษตร จำนวน 3 สหกรณ์ แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 รวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ และแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 รวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร รวมตัวอย่างทั้งสิ้น 16 คน

ผลการศึกษาปัญหาการค้างชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรประกอบด้วย (1) การบริหารไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรฝ่ายจัดการไม่มีความรู้เพียงพอด้านการรวบรวมเวลา และการแปรรูปข้าว (2) สหกรณ์ขาดระบบการควบคุม ดูแลการใช้จำนวนเงินกู้ให้ตรงวัตถุประสงค์ (3) ขาดระบบบันทึกข้อมูลอย่างถูกต้อง (4) ขาดวินัยทางการเงิน (5) การผันผวนของราคาข้าวรวมทั้งปัญหาการแข่งขันของตลาดที่สหกรณ์ไม่สามารถแข่งขันกับพ่อค้าคนกลาง และโรงสีท้องถิ่นได้ (6) ปัญหาการทุจริตภายในสหกรณ์

ผลการศึกษาแนวทางการชำระหนี้ของสหกรณ์ สหกรณ์ที่หยุดดำเนินธุรกิจ เสนอให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ตัดหนี้สูญ ดำเนินคดีกับคณะกรรมการชุดเดิม (มีการทุจริต) เพื่อให้ชดเชยหนี้คืนให้กับสหกรณ์ ขยายทรัพย์สินของสหกรณ์เพื่อนำเงินชำระหนี้คืน โดยขอให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ชะลอการชำระหนี้ไปจนกว่าศาลมีคำพิพากษาให้ชำระหนี้ สำหรับในส่วนของการส่งเสริมสหกรณ์ขอให้สนับสนุนเงินทุนให้แก่สหกรณ์เพิ่มเติมเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนดำเนินธุรกิจเพื่อหารายได้มาชำระหนี้คืน และให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรยกเว้นดอกเบี้ยและค่าเบี้ยปรับให้กับสหกรณ์ โดยขอชำระเฉพาะเงินต้นที่ค้างชำระ เพื่อลดภาระของสหกรณ์

ผลการศึกษาแนวทางการชำระหนี้ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์เสนอให้ขยายเวลาการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ประสบผลขาดทุนจากการดำเนินงาน เนื่องจากราคาข้าวเปลือกผันผวน และประสบภัยธรรมชาติ (น้ำท่วมฉับเฉาข้าวเปลือก) ดำเนินคดีกับสหกรณ์ที่ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญา และสหกรณ์ไม่สามารถปรับปรุงฟื้นฟูการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไปได้ และไม่ได้ดำเนินธุรกิจ เนื่องจากสหกรณ์มีข้อบกพร่องทางการเงิน ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เสนอให้มีการหนดกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ จำแนกเป็น 1) ปรับปรุงหนี้ ได้แก่ การปรับแผนการชำระหนี้ การขยายเวลาการชำระหนี้ การลดอัตราดอกเบี้ย อัตราค่าเบี้ยปรับ การให้ระยะเวลาปลอดหนี้ การลดเงินต้นและดอกเบี้ย 2) การจำหน่ายหนี้สูญ สำหรับโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปีการผลิต 2542/2543 และปี การผลิต 2543/2544 กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ได้ขยายเวลาการชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ ทั้ง 3 สหกรณ์ โดยการยกเว้นค่าเบี้ยปรับ

The objectives of this study were to investigate the arrears of debt payment and to propose debt payment guideline for the clients of agricultural development funds in agricultural cooperatives project on rice production and marketing services between 1999/2000 and 2000/2000. Data were collected from purposive interview using three questionnaires. The first questionnaire for data collection administered with committee members and management personnel personals of three agricultural cooperatives. The second questionnaire was administered with cooperative promotion department staff. The third questionnaire was administered with agricultural development funds staff. Total samples were 16.

The results were as follows: 1) ineffective management, particularly management staff having insufficiency knowledge about time management and rice processing; 2) lacking of a system to control the use of the loans meeting the loan purposes; 3) lacking of accurate data collection; 4) lacking of financial discipline; 5) fluctuation of rice prices, including completion with middle dealers and local millers; and 6) corruption in the cooperatives.

The guideline for problem solving for the cooperative that no longer in business was suggesting the cooperative promotion department to write off bad debts, find formal committee members (corrupted committee), trade the cooperative properties, and appeal for postponing the debt payment until receiving the court order. As a consequence, loans were paid back to the cooperatives. The Co-operative Promotion Department should offer more funding to the cooperatives to use as circulating funds in order to increase the cooperative income that could be consequently applied for debt payment. Furthermore, the Agricultural Development Department should exempt interest and surcharge and allow the cooperatives to pay only the principle loan.

The Co-operative Promotion Department should expand loan payment period for the cooperatives that were loss caused by the fluctuation of rice prices and disaster such as flooding. The department should find the cooperatives that did not pay their debts, could no longer run their business, and having no financial status improvement due to financial instability, ineffective management, and lack of financial liquidity.

For the agricultural development funds, the solution guidelines were:

- 1) improving debts such as modifying debt payment plan, expanding debt payment period, reducing interest rate and surcharge, providing no interest period, and reducing principle loan;
- 2) writing off bad debt. For the 1999/2000 and 2000/2000 projects, the agricultural development funds had already expanded the loan payment period for three cooperatives by reducing the surcharges.